

Mokymų lituanistinių mokyklų mokytojams organizatoriai kviečia: „Ateikite ir pasiimkite“

Šiuo metu pasaulyje veikiančiose 236-iose lituanistinėse mokyklose moko daugiau nei tūkstantis mokytojų. Tarptautinę mokytojų dieną surengta diskusija „Lituanistinių mokyklų mokytojai moko(si)? Tobulėjimo galimybės“ ne tik pristatė būdus, kaip gauti akademinių ir praktinių žinių, bet ir paliudijo į tokių mokymų tvarkaraščius neįtrauktą, tačiau patiriamą neįkainojamą naudą – tai galimybė pajusti bendrystę, gauti padrąsinimo, įkvėpimo ir motyvacijos.

Jolita ZYKUTĖ

PASAULIOLIETUVIS.LT

Kaip pažymėjo ne vienas renginio dalyvis, džiugu, kad šiuo metu jaučiamas realus dėmesys lituanistinėms mokykloms – jų mokytojai kompetencijas ir kvalifikaciją gali tobulinti keliose Lietuvos švietimo institucijose – Vilniaus Universitete (VU), Vytauto Didžiojo Universitete (VDU), Vilniaus lietuvių namuose, Lietuvių literatūros ir tautosakos institute, Klaipėdos universitete (KU). Įstaigų atstovės diskusijoje pristatė siūlomas mokymų programas, pabrėždamos jų specifiką, tad mokytojas, mąstantis, kur tobulintis, turi platų pasirinkimą.

Kaip mokymai atliepia lituanistinių mokytojų poreikius?

Iš kur mokymus rengiančios įstaigos sužino, koks poreikis mokytis? Pasak jų, tai tampa aišku iš mokslinių tyrimų, LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (ŠMSM) Užsienio lietuvių skyriaus informacijos, taip pat po mokymų atliekamų

dalyvių apklausų.

VDU Tarptautinių ryšių departamento Švietimo akademijos Tarptautinių ryšių grupės vadovė Vilma Leonavičienė prisipažino, kad kaskart, atsižvelgdami į pasibaigusių kursų dalyvių atsiliepimus, jie sukuria naują programą kitam kartui. Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto Filologijos katedros mokslo darbuotoja ir kursų užsienio lituanistinio švietimo vykdytojams vadovė ir lektorė dr. Kristina Blockytė-Naujokė pasakojo, kad mokymų rengėjai siekdami kuo labiau atsižvelgti į esamus poreikius, galutinę kursų programą suformuoja tik žinodami, kokie dalyviai mokysis. Lietuvių literatūros ir tautosakos institute kursus lankiusi Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų mokytoja Brigita Jurčinskienė buvo sužavėta instituto specialistų kvalifikacijos: net turėdami mokytojus iš skirtingų šalių, mokančių skirtingo amžiaus vaikus (o tai labai skirtinga darbo specifika), jie adaptavo programą taip, kad visi dalyviai gautų maksimalią naudą. Apie lituanistiniams mokytojams skirtų kursų organizatorių nuoširdžias pastangas atliepti dalyvių poreikius liudijo ir tai, kad, pvz., Vilniaus lietuvių namai yra rengę nuotolines paskaitas 3 valandą nakties Lietuvos laiku, nes toks laikas patogus gyvenantiems kituose žemynuose.

Diskusijos dalyvės (nuotraukoje iš kairės į dešinę) – Vilma Leonavičienė (VDU), dr.

Kristina Blockytė-Naujokė (KU), Vilma Vilkytė-Žemaitaitienė (Vilniaus lietuvių namai), PLB Švietimo reikalų komisijos pirmininkė Alvija Černiauskaitė, dr. Kristina Jakaitė-Bulbukienė (VU), doc. dr. Jurga Trimonytė Bikelienė (Lietuvos literatūros ir tautosakos institutas)

Kiekvienas mokymų siūlytojas turi savo privalumų

Nors diskusijos metu mokymus lituanistinių mokyklų mokytojams organizuojančių institucijų atstovės juokaudamos reklamavo, kodėl reikėtų mokytis būtent pas juos, visos vieningai sutarė, kad geriausiai, jeigu lituanistinių mokyklų mokytojai išbandys skirtingas vietas, nes kiekviena jų turi savo privalumų.

Štai VU, kaip didelė mokymo įstaiga, turi platų specialistų ratą – pvz., vienuose iš kursų, kur mokėsi 10–12 žmonių, dėstė net 23 dėstytojai. Daugelis lituanistinėms mokykloms skirtų vadovėlių sukurti būtent čia dėstančių specialistų.

Vilniaus lietuvių namų atstovė, lietuvių kalbos mokytoja ekspertė Vilma Vilkytė-Žemaitaitienė pabrėžė, kad įstaigos dėstytojai ir patys yra mokytojai, tad siūlo daug praktinių sprendimų. Pasak pedagogės, kitose institucijose besimokydami lituanistinių mokyklų mokytojai gauna akademinių žinių, o atėję į Vilniaus lietuvių namus jie gauna šabloną, kaip iš tų žinių susikurti gerą pamoką, ir gali nemokamai juo dalintis – dalyviai yra sukūrę bendrą „pamokų skrynelių“ duomenų bazę, kurią mato jau penki šimtai lituanistinių mokyklų mokytojų.

Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto direktoriaus pavaduotoja akademinei veiklai doc. dr. Jurga Trimonytė Bikelienė pabrėžė, kad nors institutas siūlo gilias etnologijos žinias, turi gausų lietuvių literatūros, tautosakos archyvą, pas juos dalyviai išmoks ir dirbti su naujosiomis technologijomis – pvz., sukurti filmuką, kurį galima per pamoką įgarsinti lietuviškai. Mokytojas atlieka švietėjo funkciją, tad instituto mokymų dalyviai supažindinami su šiuolaikine lietuvių dramaturgija, o tai ypač aktualu turintiems vyresnių klasių mokinius.

Mokslai VDU lituanistinių mokyklų mokytojams suteikia 5–6 kreditus, kuriuos galima kaupti ir panaudoti tęsiant akademines studijas.

KU, siūlydamas intensyvius dviejų savaičių mokymus mokytojams vasarą, kviečia atvykti kartu su šeimomis – kol mamos (daugiausia lituanistinėse mokyklose mokytojauja moterys) sėdi paskaitose, vaikai lanko jiems skirtas edukacijas, o

vyrams tuo metu siūlomos lietuvių kalbos studijos. Iki pietų vyksta mokymasis, o po pietų – įvairios pažintinės ekskursijos, kuriose mokytojos dalyvauja su visa šeima, tad taip sudaromos sąlygos vyrams palaikyti žmonas, stiprinama visos šeimos motyvacija, nes paprastai lituanistinių mokyklų mokytojai dirba aukodami savo asmeninį laiką ir laisvalaikį su šeima, o tai yra didelė problema.

Diskusija vyko gyvai ir buvo transliuojama internetu

Mokomasi iš asmeninių patirčių

Diskusijoje nuotoliniu būdu dalyvavusios lituanistinių mokyklų atstovės, anksčiau lankiusios įvairius mokymus lituanistinių mokyklų mokytojams, pabrėžė, kad per paskaitas jos ne tik pasisemia akademinių ar praktinių žinių iš lektorių, bet ir daug išmoksta vienos iš kitų dalindamosi asmenine patirtimi. Daug naudos duoda netgi stebėjimas, kaip dėstytojai veda paskaitas, bendrauja. Kursai suteikia drąsos ir pasitikėjimo. Giedrė Kurlinskaitė, Londono lituanistinės mokyklos „Pupa“ vadovė, džiaugėsi, kad intensyviuose dviejų savaičių kursuose VDU ji turėjo galimybę dalyvauti su keturiolikos mėnesių sūnumi ir sulaukė didelio dėstytojų ir bendramokslių palaikymo.

VDU lektorė V. Leonavičienė pasidalino jautriais žodžiais apie kursuose patiriamą išskirtinę bendrystės jėgą ir prisipažino, kad po kiekvienų lituanistinių studijų ji kartoja kaip maldą – „mūsų šeima didėja ir dėl to esu laiminga“. Tai svarbu ir jai asmeniškai, ir komandai. Nors norėtųsi, kad mokymuose dalyvautų kuo daugiau žmonių, lektorė pabrėžė, kad lituanistinių mokytojų mokymai – kamerinis dalykas, apimantis daug individualaus darbo, daug pokalbių, kur susijungia psichoterapija, kalbėjimasis ir dalinimasis. Leonavičienė džiaugėsi, kad mokymuose dalyvavę lituanistinių mokyklų mokytojai dažnai tęsia bendravimą kurdami bendrus projektus, lankosi kituose Lietuvos institucijų siūlomuose mokymuose, tad „pyragas auga kaip ant mielių ir tas organizmas dar labiau didėja“.

„Mes nuoširdžiai norime padėti, ateikite ir pasiimkite“, – lituanistinių mokyklų mokytojus aktyviau naudotis galimybėmis kelti kvalifikaciją, dalyvauti mokymuose kvietė V. Leonavičienė, o jai antrino kolegės, primindamos, kad lituanistinių mokyklų mokytojų mokslams remti įsteigtos stipendijos, galinčios padengti bent dalį išlaidų. Daugiau informacijos apie studijas galima gauti PLB Švietimo komisijoje, Lituanistinių mokyklų asociacijoje, mokslus siūlančiose institucijose.

Renginio dalyviai

Naujovė – bakalauro studijos

ŠMSM Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Virginija Rinkevičienė pristatė ministerijos kuriamą naujovę – studijas pradinio ugdymo pedagogikos mokytojo kvalifikacijai įgyti, skirtas pedagoginio išsilavinimo neturintiems lituanistinių mokyklų mokytojams. Didžioji dalis studijų vyks nuotoliniu būdu, bus sudarytos sąlygos atlikti privalomąją praktiką ne tik Lietuvos švietimo įstaigose, bet ir užsienyje. Programa leis patobulinti lietuvių kalbos, geografijos, etnokultūros, pilietiškumo žinias, bus įtrauktos švietimo turinio ir organizavimo temos.

Studijų konkursas bus paskelbtas LAMA BPO sistemoje š. m. lapkričio 6 d., o gruodžio 1 d. 18 atrinktų studentų jau pradės mokslus.

Lituanistinių mokyklų ir bendruomenių iniciatyvos

Lituanistinių mokyklų asociacijos koordinatorė, Airijoje veikiančios lituanistinės mokyklos „Gintarėlis“ vadovė Donata Simonaitienė pabrėžė, kad mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminarai vyksta ir užsienio šalyse, ypač jei ten yra lituanistinio švietimo tarybos. Pvz., Jungtinėje Karalystėje jie vyksta jau dvidešimt metų.

Jeigu šalyje lituanistinių mokyklų nedaug, kartais susivienija kelios valstybės, o pasinaudojus interneto technologijomis, renginyje dalyvauja netgi skirtingi žemynai. Simonaitienė priminė šią vasarą Lietuvoje surengtą stovyklą lituanistinių mokyklų mokytojams, akcentuodama, kad tokie renginiai – „psichologinė mokytojo palaikymo ugnis, pakurstanti motyvacijos ugnelę, kuri palaiko tęsti darbą“. Svarbu šviesti ir mokyklų vadovus, tad Lituanistinių mokyklų asociacija su PLB Švietimo komisija jau trečius metus rengia seminarą mokyklų vadovams. Šiemet jis vyks Varšuvoje.

Apdovanojimo „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ laureatai

Diskusija „Lituanistinių mokyklų mokytojai moko(si)? Tobulėjimo galimybės“ yra tęstinis trečiojo Lituanistinio ugdymo forumo renginys, taip pat skirtas Tarptautinei mokytojų dienai paminėti – jo metu buvo paskelbti ir pagerbti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos apdovanojimų „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ laureatai.

Medalis už ypatingus nuopelnus puoselėjant lietuvybę užsienyje skirtas Monachano (*Monaghan*) lituanistinės mokyklos „Lietuvos vaikai“ vadovei Editai Vaitkaitienei (Airija), Trimo lituanistinės mokyklos „Šaltinėlis“ vadovei Rimai Zobernienei (Airija), nuotolinės lituanistinės mokyklos „Mano kalba“ steigėjai ir mokytojai, Australijos lietuvių bendruomenės Švietimo tarybos pirmininkei Rasai Ruseckaitei (Australija), lituanistinės mokyklos „Vilnis“ San Paule steigėjai ir mokytojai Rūtai Meškauskienei (Brazilija), JAV lietuvių bendruomenės Švietimo tarybos narei, Čikagos lituanistinės mokyklos ilgametei direktorei ir mokytojai Laimai Apanavičienei (JAV), Vašingtono Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos ilgametei direktorei, Pasaulio lietuvių bendruomenės Švietimo komisijos narei Jūratei Bujanauskas (JAV), Sietlo lituanistinės mokyklos „Linas“ steigėjai, ilgametei direktorei ir mokytojai Ingai Dabašinskaitei (JAV), Dr. V. Kudirkos lituanistinės mokyklos Naujajame Džersyje direktorei Aušrai Covalesky (JAV), aktyviai JAV lietuvių bendruomenės narei, ilgametei Los Andželo šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojai Violetai Gedgaudienei (JAV), Los Andželo šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojai, tautinių šokių ansamblio „Spindulys“ vadovei Danguolei Razutis Varnas (JAV), Piterboro lituanistinės mokyklos „Gintarėlis“ vadovei ir mokytojai, lituanistinių mokyklų Spoldinge ir Korbyje steigėjai Jolantai Kensminienei (Jungtinė Karalystė), Škotijos lituanistinės

mokyklos steigėjai, Lietuvių asociacijos šiaurės rytų Škotijoje ALNES įkūrėjai ir vadovei Evelinai Kovnators (Jungtinė Karalystė), Jano Nowako-Jezioranskio Rytų Europos kolegijos prezidentui, lituanistinės veiklos organizatoriui Laurynui Vaičiūnui (Lenkija), Rugalando lituanistinės mokyklos steigėjai Laimutei Karaliūnienei (Norvegija), M. K. Čiurlionio lituanistinės mokyklos Lvive steigėjai, vadovei ir mokytojai, Ukrainos lietuvių draugijos „Medeina“ Lvive pirmininkei Marinai Trocenko (Ukraina), Frankfurto lietuvių bendruomenės lituanistinės mokyklos „Ąžuoliukas“ vadovei Nijolei Balčiūnienei (Vokietija), Vasario 16-osios gimnazijos direktorės pavaduotojai, gimnazijos lituanistinės mokyklos koordinatorei Irenai Sattler (Vokietija).

Užsienio reikalų ministro vardu apdovanojimus laureatams įteikė viceministras Egidijus Meilūnas.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje vykusios diskusijos „Lituanistinių mokyklų mokytojai moko(si)? Tobulėjimo galimybės“ transliacijos įrašas po renginio prieinamas *Facebook* paskyroje „Globali Lietuva – Global Lithuania“ (https://fb.me/e/32qmppfXJ) arba *Youtube* platformoje (https://www.youtube.com/watch?v=Lre4pvlA5wE).

Diskusijos organizatoriai – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos Seimo narė Dalia Asanavičiūtė, Vytauto Didžiojo universitetas, PLB Švietimo komisija, Lituanistinių mokyklų asociacija.

Užsienio reikalų ministerijos nuotr.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS